

Schiftlezing: Prediker 3: 1-15

³Voor alles wat gebeurt is er een uur,
een tijd voor alles wat er is onder de hemel.

²Er is een tijd om te baren
en een tijd om te sterven,
een tijd om te planten
en een tijd om te rooien.

³Er is een tijd om te doden
en een tijd om te helen,
een tijd om af te breken
en een tijd om op te bouwen.

⁴Er is een tijd om te huilen
en een tijd om te lachen,
een tijd om te rouwen
en een tijd om te dansen.

⁵Er is een tijd om te ontvlammen
en een tijd om te verkillen,
een tijd om te omhelzen
en een tijd om af te weren.

⁶Er is een tijd om te zoeken
en een tijd om te verliezen,
een tijd om te bewaren
en een tijd om weg te gooien.

⁷Er is een tijd om te scheuren
en een tijd om te herstellen,
een tijd om te zwijgen
en een tijd om te spreken.

⁸Er is een tijd om lief te hebben
en een tijd om te haten.

Er is een tijd voor oorlog
en er is een tijd voor vrede.

⁹Welk voordeel heeft de mens van alles wat hij met zijn gezwog tot stand brengt? ¹⁰Ik heb gezien dat het een kwellung is, die hem door God wordt opgelegd. ¹¹God heeft alles wat er is de goede plaats in de tijd gegeven, en ook heeft hij de mens inzicht in de tijd gegeven. Toch kan de mens het werk van God niet van begin tot eind doorgronden. ¹²Ik heb vastgesteld dat voor de mens niets goeds is weggelegd, behalve vrolijk te zijn en van het leven te genieten. ¹³Want wanneer hij zich aan eten en drinken te goed doet en geniet van al het goede dat hij moeizaam heeft verworven, is dat een geschenk van God. ¹⁴Alles wat God doet, zo heb ik vastgesteld, doet hij voor altijd. Daar is niets aan toe te voegen, daar is niets van af te doen. God doet het zo opdat wij ontzag voor hem hebben. ¹⁵Wat er is, was er al lang; wat zal komen, is er altijd al geweest. God haalt wat voorbij is altijd weer terug.

Gemeente van onze Heer Jezus Christus,

U ziet een cartoon van de tv presentator Matthijs van Nieuwkerk met een wereldbol die gestopt wordt door het coronavirus. Vorige week stopte het programma *de wereld draait door*. De presentator Matthijs van Nieuwkerk hield het na vijftien jaar voor gezien. De laatste weken presenteerde hij in een lege studio, omdat de wereld stil kwam te staan door het coronavirus. De wereld draait door stopte niet omdat de wereld stil kwam te staan, maar de wereld kwam tegelijkertijd wel tot stilstand.

'De tijd staat stil' hoor je mensen tegen elkaar zeggen.

Alles is anders geworden, omdat we tot stilstand zijn gekomen. Het virus zet niet alleen de wereld, maar ook de tijd even stil. We hebben nu opeens tijd voor dingen waar we anders niet aan toe komen. Opeens geen drukte meer. Geen Paasdrukke. Geen koningsdag. Geen bevrijdingsfestivals. Maar zijn we echt tot stiltand gekomen? Staat de tijd stil? Of is er gewoon een andere tijd aangebroken waar we ons aan over moeten geven? Zoals de Prediker zegt..

Alles heeft zijn uur

en er is een tijd voor elke aangelegenheid onder de hemel

een tijd om te baren en een tijd om te sterven

een tijd om te planten en een tijd om het geplante uit te rukken

een tijd om te doden en een tijd om te genezen

een tijd om af te breken en een tijd om te bouwen

.....

een tijd om lief te hebben en een tijd om te haten

een tijd van oorlog en een tijd van vrede.

Het is tijd, tijd en nog eens tijd bij de Prediker. Is God er dan nog? Is God er nog los van de tijd, als handelende, als scheppende God? Is de tijd God? Alles heeft zijn uur. Alles gaat zoals het gaat. Alles komt zoals het komt. Is er dan nog ruimte voor God?

Als we antwoord willen hebben op die vraag, dan moeten we eerst weten wie eigenlijk de Prediker was. Het boek Prediker is namelijk zo om en nabij 300 voor Christus toen Israël overheerst werd door de Grieken onder leiding van Alexander de Grote. De Prediker heeft niet zoveel te preken. 'Spreker' zou een betere titel zijn. Het boek predikt niet maar peinst. Waarom? Omdat de schrijver van het boek om zich heen ziet en ziet dat de werkelijkheid niet klopt met het geloof. De rechtvaardige joden gaat het slecht en de onrechtvaardige

Grieken gaat het goed. Waar is God? Hoe kan dat? De Naam van God, IK zal er zijn, Heer, wordt als gevolg van die constatering niet meer genoemd. In plaats daarvan volgt soms het onpersoonlijke God of godheid. Door de levenservaring van de Prediker wordt er geen beroep meer gedaan op de heilsgeschiedenis: Hij bad niet: laat u zien God of breek in God. Nee, bij de Prediker heersen de wisselende tijden, de natuur en het lot. Er is een tijd om te leven en een tijd om te doden. Er is slechts het ogenblik in de tijd, dat aan het tijdelijke richting biedt. Er is een tijd van baren en een tijd om te sterven. Aan dat ogenblik moet je je als mens overgeven. Er is in de Prediker ook geen goddelijke openbaring meer, maar enkel nog een wijze bedachtzaamheid. 'Wees niet te zeer rechtvaardig en gedraag u niet al te wijs!'. In plaats van de toekomst, de toekomstige tijd, is het toeval in de tijd ingetreden. In plaats van de hoop de berusting. Job klaagt nog. De Prediker niet. God is bij hem volledig verborgen in de wisseling der getijden. Het is één en al Godsverduistering bij de Prediker. De joodse rabbijnen hebben dan ook eindeloze discussies gevoerd over de vraag hoort dit boekje wel in de bijbel thuis. Het is een boekje op de rand. De tijd, het lot de natuur heersen. Maar dan toch....

Ons gedeelte begint met Alles heeft zijn uur.

Dat zijn kan ook op God slaan....God heeft de tijd in ons hart gelegd. Het is van Hem. Zijn eigen twijfel en zijn eigen wijsheid: de tijd is God en alles heeft zijn tijd, draait Prediker uiteindelijk om en zegt: het is God die de tijd in ons hart legt. Uiteindelijk is het God die in alle dingen des tijds verborgen zit. Het blijft echter wel zo, dat u niets maar dan ook niets van God kan ontdekken. Als in alles God toch nabij is dan kiest hij momenten in de tijd waarin Hij laat blijken er te zijn. Na Alles heeft zijn uur...begint het lied: er is een tijd van ...

Alles heeft zijn uur

en er is een tijd voor elke aangelegenheid onder de hemel

een tijd om te baren en een tijd om te sterven

een tijd om te planten en een tijd om het geplante uit te rukken

een tijd om te doden en een tijd om te genezen

een tijd om af te breken en een tijd om te bouwen

Dat lijkt een lotsbestemming waar God weinig mee van doen heeft. Het gaat zoals het gaat. Het is zoals het is. Maar toch mogen we horen dat God momenten kiest in de tijd waarin Hij nabij wil zijn. Dat God tijden kent en kiest van liefde voor de mensen.

Zijn liefdevolle nabijheid in alles die Hij bij uitstek ook in Jezus heeft laten zien. 'Mijn uur is nog niet gekomen' zegt Jezus op de bruiloft te Kana. En dan doelt Hij op de diepte van het bestaan die Hij op gaat zoeken om daar bij mensen te willen zijn. Heel specifiek wordt dat aangeduid in het lijdensevangelie: 'Van het zesde tot het negende uur was er op Golgotha volledige duisternis'. Daar was het Gods uur in de tijd om onze in de diepte nabij te zijn. Hoe het ook loopt, hoe de tijden ook gaan....God heeft tijd vrijgemaakt om ons in de onze tijd nabij te zijn. 'Onze tijden zijn in Gods hand' zegt de psalmist, omdat Hij zijn hand onder het bestaan houdt. We kunnen nog zo diep vallen, maar we vallen altijd in Zijn hand. In de

komende stille week vieren we dit. Het lijkt allemaal duisternis en Godverlatenheid, maar het is de diepste nabijheid. Van het zesde tot het negende uur was het duisternis. Een diepere verbondenheid met God is er niet. Zijn liefdevolle nabijheid.

Ondertussen draait de wereld door, want ongemerkt wordt het lente.

Tenslotte wil ik u een gedicht meegeven van Ingmar Heytze.

Gedicht voor op een bouwschutting

Ik ken u niet. Ik zal u nooit herkennen.

Ik ben er pas als u mij ziet en eerder niet,

ik ben maar een paar regels op een schutting

in de stad. Bedankt dat u mij leest. Ik heb

alleen de woorden waar ik uit besta. Het zijn:

houd moed, heb lief, wees eerlijk, geef nooit

op – als het slecht gaat, zal het beter gaan.

Uit dit gedicht zijn vier woorden gelicht *houd moed, heb lief*, en op een poster gezet. U vindt ze deze week in uw kerkblad als uitneempagina. Hang ze voor de ramen, zodat Hoogeveen met Pasen alvast een beetje rood kleurt. Houd moed, heb lief. Van Pasen naar Pinksteren.

Amen.

houd moed

heb lief

Deel deze boodschap met je buurt
Hang de poster waar het raam

Protestantse
Kerk